

"La LOGSE forma una societat millor"

La consellera d'Ensenyament de Catalunya, Carme-Laura Gil, critica l'informe de la Reial Acadèmia d'Història i el decret d'humanitats que prepara el govern espanyol i lloa el sistema educatiu dissenyat per la LOGSE, que formarà un jovent més preparat.

Com veu, dues setmanes després d'haver-se fet públic, l'informe de la Reial Acadèmia de la Història sobre l'ensenyament de la història a l'ESO?

—Crec que va ser fet per encàrrec. Gairebé tots els historiadors i tots els departaments de didàctica de la història de les universitats diuen que és molt poc rigorós. El que jo n'he llegit m'ha semblat absolutament poc rigorós. I, a més, amb una posició presa d'antuvi. Per exemple, troben malament que la història es vegi des d'un punt de vista sociològic i que no sigui simplement de fets polítics i de grans personatges. Això és una imatge bastant carrinclona del que és la història.

—Tot i ser d'encàrrec, no esmenta cap cas de Catalunya...

—No, però diu que les comunitats amb llengua pròpia són les que donen una visió de la història més mal enfocada. Segur que si n'haguessin trobat cap exemple en un llibre de text català, l'haurien esmentat.

—En canvi, sí que n'esmenta de Galícia, on no mana un partit galleguista, precisament.

—Justa. I n'hi ha molts d'erronis d'Andalusia i sobretot del País Basc. I és que posar com a exemple de localisme que, en un llibre de text del País Basc, una foto del *Guernica* il·lustri la guerra civil! Home, per favor, el *Guernica* de Picasso és, universalment, la mostra pictòrica més important d'horror i de rebuig de la guerra.

—Què li sembla el decret d'humanitats que el PP vol aprovar?

—Encara no coneixem el text del decret que parla dels continguts mínims de certes matèries als currículums de secundària. I m'atreveixo a dir que encara no s'ha redactat, perquè en la conferència que els consellers d'educació vam tenir amb la ministra, no va donar cap dada. Va dir vaguetats, i només es va entendre que allò que vol fer és posar més hores de llengües, literatures i història dins la part de mínims que marca l'estat, que representa el 45% del currículum total.

—No van parlar de continguts?

—No. Va donar entenent que el que volien era no

MARC VILA

Carme-Laura Gil troba equivocat l'informe de la Reial Acadèmia de la Història. "Dóna una imatge bastant carrinclona del que és la història."

"M'atreveixo a dir que el decret d'humanitats encara no s'ha redactat, perquè en la conferència que els consellers d'educació vam tenir amb la ministra, no va donar cap dada."

fer grans espais, sinó concretar-los més. Per exemple, no parlar de "revolució industrial", sinó donar unes dades que ells consideren significatives. De totes maneres, com que això s'ha de fer dins els seus límits competencials d'hores del currículum, qualsevol cosa que hi posin de més, d'història i literatura, ho hauran de treure dels mínims de les altres matèries. Però no sé de quines.

—*Ha dit que caldrien 12.000 milions de pessetes per a fer això...*

—A Catalunya, si posem una hora més d'història i una més de literatura a cada curs, surt aquesta quantitat. Si cada trenta nanos tenen tres hores més...

—...s'ha d'augmentar planti-lla...

—Exactament, si són hores d'història, necessitarem més professors d'història, i segurament que en podrien sobrar... de física.

—*Però a Catalunya ja s'havia parlat de donar més importància a les humanitats.*

—Nosaltres, per a l'any que ve, ja hem posat una hora més d'història, una hora més de matemàtiques i una hora més de llengües: tant de llengua i literatura catalanes com de castellana i estrangera.

—*Això es considera una reforma?*

—No és una reforma, és una estratègia diferent. Nosaltres només teníem dues hores i n'hem donada una de més a les competències bàsiques, a les matèries que considerem instrumentals per a poder sedimentar els altres coneixements.

—*La Societat Catalana de Matemàtiques s'havia queixat que aquesta matèria tenia poques hores...*

—Sí. Hi havia dues hores i ara n'hi hem posades tres. Però, vaja, els currículums són molt amplis,

i el nostre alumnat a partir dels dotze anys tampoc no pot ser enciclopedista i saber-ho tot. És impossible que els alumnes acabin tenint quaranta hores de classe. Parlem d'allò que ha de saber una persona a setze anys: d'allò bàsic que ha de saber. Però passa que la societat a vegades confon la secundària obligatòria amb el batxillerat d'abans, i són dues concepcions diferents de l'educació.

—*Com ha afectat la LOGSE el sistema educatiu?*

—Segur que la LOGSE és positiva, perquè té un principi solidari i equitatiu que és el de l'educació per a tothom. Allò que la societat ignora, i a vegades sembla que el Ministeri d'Educació també, és que l'estat espanyol és l'últim de tots els països de l'OCDE en matèria de coneixements en el segment de població que va dels vint-i-quatre anys als seixanta-cinc, que no ha fet mai ni un curs d'ensenyament secundari. Espanya és l'últim dels vint-i-set països de l'OCDE, amb Mèxic, Portugal i Turquia. La LOGSE i l'educació fins als setze anys per a tothom eren absolutament necessàries. És clar, això ara no es veu perquè l'escola no actua sobre la societat d'avui, sinó que forma la societat de demà.

Estic convençuda que aquesta societat serà molt millor i els nostres nois i noies, més preparats.

—*El PP ha anunciat també la liberalització dels descomptes dels llibres de text: això pot afectar l'ensenyament?*

—Jo m'hi oposo per un seguit de raons. La primera és que, als països on s'ha fet això, s'ha encarit el llibre de text o ha perdut qualitat. Una altra raó és que és una agressió directa a les llibreries petites —que no podran competir amb les grans superfícies— i jo crec que a molts barris una llibreria és un focus de cultura. I també m'hi oposo perquè, si es poden fer grans descomptes, segur que acabarà baixant la qualitat. I els podrà suportar aquella gran editorial, molt poderosa que ven a tot Espanya, però és més difícil que sobrevisquin algunes editorials en llengua catalana de gran qualitat. I això pot fer caure l'edició de llibre en català, perquè aquestes editorials no fan només llibre de text. Això agrdeix un país com el

"Allò que la societat ignora, i a vegades sembla que el Ministeri d'Educació també, és que l'estat espanyol és l'últim de tots els països de l'OCDE en matèria de coneixements entre la població que va dels vint-i-quatre anys als seixanta-cinc."

nostre.

—*Però cada començament de curs escolar els pares es queixen que el llibre és molt car...*

—Sí, jo crec que són cars. Perquè, és clar, són molt ben editats, en colors, bon paper... Però crec que les persones que no poden pagar els llibres de text haurien de tenir ajuts, beques.

—*La Generalitat passa la patata calenta de les llars d'infants als ajuntaments amb ajudes de*

1.200 milions de pessetes per a crear sis mil places?

—No, no és veritat. Nosaltres tenim el compromís de crear 30.000 places en cinc anys per al primer cicle d'educació infantil. Allò que diu la LOGSE és que les administracions públiques garantirán que hi hagi una oferta adequada a la demanda. Tan administració pública és l'ajuntament com la Generalitat. L'única cosa que diu la LOGSE és que l'administració educativa és la que coordina aquesta oferta i desenvolupa la part curricular. La majoria de les llars d'infants de Catalunya són privades, però les públiques són dels ajuntaments, i tenen molta tradició. En conseqüència, hem fet una proposta als ajuntaments, que és de col·laborar-hi en la creació de les places i després arribar, en ics anys, a pagar un terç del sosteniment de cada plaça, per ajudar les famílies: Que els ajuntaments, si poden, en paguin un terç; nosaltres en paguem un terç i les famílies, un altre terç. Nosaltres, aquest terç, l'hi posarem sempre; si l'ajuntament no l'hi pot posar, la família haurà de pagar més.

—I les que ha de crear la Generalitat també seran de pagament?

—Nosaltres no n'hem de crear, hem de promoure'n la creació. El sistema d'ensenyament fins als tres anys no pot ser gratuït perquè no es pot sostenir econòmicament. Pensi que nosaltres, a Catalunya, des del 1993, tenim el 100% de la mainada de tres, quatre i cinc anys escolaritzada i, aquest esforç, l'ha fet en solitari la Generalitat. Per tant, hem obert una convocatòria d'ajuts adreçada als ajuntaments i que, de moment, té una bona rebuda. Jo crec que ho farem, i que ho farem, segur, entre totes dues administracions. D'una altra banda, també ho fa la iniciativa privada. Si hi ha iniciativa privada sense ànim de lucre —com cooperatives de pares o fundacions— també pot rebre ajuts.

—Vostè ha proposat que hi hagi també la figura de la "mare de dia". Què és una mare de dia?

—Un lloc de treball extraordinàriament estès a tots els països del nord d'Europa i a França, que els estudis del CIREM (Centre d'Iniciatives i Recerques Europees a la Mediterrània) van definir com un dels nous jaciments de treball per a dones que ara no tenen qualificació. A Europa és, en general, una dona amb una formació adequada que depèn, des del punt de vista pedagògic i sanitari, d'una llar d'infants i de l'àrea de socials dels ajuntaments i que té cura de dos nens petits o, com a màxim, tres. Normalment, en una illa de cases sempre hi ha una persona preparada, amb un salari molt digne, que fa aquesta tasca.

—Alguns mestres d'escoles públiques critiquen que el sistema d'escoles públiques i privades concertades acaba concentrant en algunes de públiques tot d'infants problemàtics. Què en pensa?

—No és el sistema. És l'entorn que defineix l'escola.

Si en un municipi tens un entorn degradat i en aquest entorn hi ha una escola, aquesta escola, sigui pública o privada, és l'escola d'aquest entorn. Si a un municipi hi ha una zona que ja té la forma i definició de ghetto i hi ha una escola, aquesta escola és l'escola d'aquest ghetto en concret. Allò que defineix el que m'exposes no és pas l'escola, i sovint tampoc la ciutadania, sinó l'urbanisme.

—On són les solucions, doncs?

—Les solucions han de venir més de l'urbanisme. El que passa és que hi ha ciutats que tenen l'urbanisme molt consolidat.

—Fa unes quantes setmanes un col·lectiu gitano deia que fa temps no notaven tant el racisme perquè a l'escola havien estat més en contacte amb nens països i que, ara, en canvi, algunes escoles tenien una gran concentració de nens gitanos...

—Allà on les famílies gitanes estan integrades, l'escola és una escola d'integració i tots els nens

i nenes són iguals. Ara bé, quan hi ha un indret amb una majoria de població gitana que no està integrada en la societat, el que fa la població no gitana és anar-se'n. La veritat és que la nostra societat no és prou generosa i el nouvingut té grans dificultats culturals i sobretot socioeconòmiques per a integrar-se.

"Allò que diu la LOGSE és que les administracions públiques garantirán que hi hagi una oferta adequada a la demanda. Tan administració pública és l'ajuntament com la Generalitat."

"Si en un municipi tens un entorn degradat i en aquest entorn hi ha una escola, aquesta escola, sigui pública o privada, és l'escola d'aquest entorn. Allò que defineix aquesta problemàtica no és pas l'escola, sinó l'urbanisme."

Àlex Milian